

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(04-05 листопада 2021 р.)**

1 том

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 04-05 листопада 2021 р.). — Т.1. - Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. — 102 с.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету музичної та хореографічної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 3 від 18.10. 2021 р.

Редакційна колегія:

Шип С.В., доктор мистецтвознавства, професор;

Батюк Н.О., кандидат педагогічних наук, доцент

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2021

6. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Львів : вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 136 с.
7. Василько В. С. Про перевтілення в мистецтві актора. К. : Знання, 1976. 230 с.
8. Лідер Д. Д. Театр для себе. К. : Факт, 2014. 104 с.
9. Мар'яненко І. О. Сцена. Актори. Ролі. К. : Мистецтво, 1964. 290 с.

Ороновська Лариса Дмитрівна,
к.пед.н., доцент (*ТНПУ ім. В. Гнатюка, Україна*)
Ороновський Анатолій Ігорович,
викладач-методист, заслужений діяч мистецтв України
(*ТМФК ім. С. Крушельницької, Україна*)

РОЗВИТОК ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ СУЧАСНОЇ ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ

Кожна народжена людина неминуче входить в суспільство і втягується в процес соціалізації, становлення особистості, поступово засвоєння нею вимог суспільства, набуття соціально значущих характеристик свідомості і поведінки, осмислення загальнолюдських і духовних цінностей.

Однак, для сучасного підлітка, який шукає себе в світі, надзвичайно важливим є вміння самостійно збирати інформацію про соціальні групи, низка з яких є небезпечними для соціуму в цілому та для окремого індивіда (ультра-радикальні партії, тоталітарні секти, анти-суспільні субкультури), розпізнавати небезпеку, пов'язану з їх діяльністю [2]. Отже, активно постає виховна проблема осмислення духовних цінностей.

Сучасне поняття духовності зумовлене багатьма чинниками, серед яких важливе місце посідають історичний, соціальний, культурний та релігійний фактори. Саме поняття «духовність» є поняттям ємним і включає цілу низку компонентів, окреслюючи взаємозв'язки людини і світу. Так, на сьогодні очевидним є те, що глибинна сутність духовності українського народу зумовлена його національними особливостями, ментальністю, співзалежності етнопсихологічних рис українського народу і відповідних характеристик української релігійності (праці Т. Длінної, А. Колодного, О. Кульчицького, В. Яніва та Л. Филиповича, В. Мельник та ін.) [1].

Зокрема, невід'ємною рисою українців є емоційність, а переважання чуттєвого начала над розумовим і вольовим детермінує сприймання Бога як внутрішнього закону, відповідно до якого треба жити. Звернемо увагу і на

кордоцентричність українців, яка є потужною передумовою духовності народу, адже рушійну роль відіграють не розумово-раціональні сили, а почуття людського серця. Основа релігійної свідомості українців лежить у серці людини і не є чимось стороннім для неї, а є її глибинною сутністю, потребою.

Так, Г. Сковорода розвиває на українському ґрунті символіко-антропоцентричний напрям «філософії серця». Сенс життя у Г. Сковороди виявляється у пізнанні людиною самої себе, тобто передбачає повернення до глибинних підстав її існування [3, с.78]. Подібне трактування символу «серця» й у творах попередників Г. Сковороди – Г. Смотрицького, К. Транквіліона, Д. Туптала. Характеризуючи етнопсихологічні особливості українців, дослідники вказують також на два різних типи поведінки: з одного боку – втеча від дійсності в поза-екзистенційний світ, з іншого – поетичність, почуття власної гідності, волелюбність, войовничість, що пояснюється відгомонам впливів на духовний світ народу, його козацької вдачі [3, с.67].

Розглянемо педагогічний аспект проблеми. Наш практичний досвід переконує, що проблеми школи не вирішить жоден «інноваційний процес», а тільки розвиток духовних цінностей у шкільної молоді, а виховання на основі зразка-ідеалу можуть оздоровити сучасне суспільство. Однак, соціальне середовище не є місцем прилучення молоді до духовних цінностей на сьогодні. Така ситуація виливається у катастрофічні наслідки: зростання злочинності, алкоголізму, наркоманії, збільшення кількості розлучень, самогубств, абортів, виникнення нових форм узалежнення.

Відсутність духовних орієнтирів штовхає молодих людей до «сурогатної» духовності. Так, серед молоді популярними є різні стилі життя та поведінки, так звані субкультури: гопники, емоціонали, готи, мажори, скінхеди, байкери, хіппі, хакери тощо. Так, гопники не усвідомлюють себе як субкультуру, їх мовлення характеризується активним використанням ненормативної лексики, у музичних трендах надають перевагу шансону, попсі.

Частина молоді є представниками Емо – молодіжної субкультури, що утворилася на базі шанувальників музичного стилю. Зазвичай їх називають емо-кіді (англ. kid – молода людина, дитина), або, залежно від статі: емо-бой, емо-гьорл. Головним правилом для емо-кідів є вираження емоцій, їх вирізняють самовираження, протистояння несправедливості, особливе світовідчуття. Емо прагнуть не приховувати свої переживання (сум чи радість), дати волю всьому, що є всередині.

Дещо з іншої сторони характеризуються «мажори», молоді люди, які мають багатих та впливових батьків та користуються можливостями, недоступними для більшості однолітків. Мажор не цікавиться побутовими проблемами, оскільки такі проблеми для нього вирішені батьками. Серед мажорів цінується високий рівень успішності в школі та ЗВО.

Найяскравіше з усіх перерахованих молодіжних неформальних угруповань виділяються готи – представники субкультури, яка виникла наприкінці 1970-х років. Готична субкультура різноманітна та неоднорідна через те, що у ній культивується роль індивідуальних якостей, проте виділяється багато загальних рис: любов до готичної музики, похмурий імідж, інтерес до містицизму та езотерики, декадансу, любов до «хорорної» літератури і фільмів [2].

Таким чином, такі неадекватні нахили сучасної молоді, які проявляються у різних субкультурах, засвідчують про відсутність духовного стержня особистості та про потребу виховного впливу у напрямку розвитку духовних цінностей молоді. Це зумовлює потребу повернення до істинної духовності, яка апріорі притаманна українцям, до формування та розвитку духовних цінностей, ідеалів та орієнтирів молодій людині, що і є завданням предметів мистецького та гуманітарно-естетичного напрямку, освіти загалом.

Література:

1. Bollnow O.F. Franzososcher Existenzialismus. Stuttgart, 1995. 343p.
2. Карпенко І. М. Духовний ідеал ноосфери і катарсисна сутність виховання / І. М. Карпенко // Педагогіка і психологія. 1998. № 2. С. 50–51.
3. Християнська етика і педагогіка: статті та уроки. Острог, 2000. 312 с.

Клюєва С.Д., Чжан Венлі

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»

ХУДОЖНЬО-МЕНТАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ СТИЛЮ БАРОКО

Якщо звернутися до визначення ментальності в розумінні В.Визгіна, яке вважається одним з перших, то маємо таку її інтерпретацію: сукупність настанов та схильностей індивіда або суспільної групи діяти, мислити, переживати, відчувати та сприймати світ певним чином та образом [2]. Останнім часом проблематика ментальності досліджується більш широко, оскільки категорія «ментальність»